

AVSTRIJSKA DRŽAVNA POGODBA

Leto 1955

V. Dunajska državna pogodba BGBl št. 152/1955^{1,2}

¹ Dunajska državna pogodba ni temeljnega pomena samo za mednarodni položaj Avstrije, mnoge njene določbe so tudi sestavni deli *zveznega ustavnega prava* (po členu II, tč. 3 zveznega ustavnega zakona 4. 3. 1964 BGBl 59: čl. 4, čl. 7, tč. 2, 3 in 4, čl. 8, čl. 9, čl. 10. čl. 12 in čl. 15, tč. 2, zadnja določba glede avstrijskih državljanov).

Sedaj pa je treba upoštevati zlasti tudi sklep zvezne vlade z dne 6. 11. 1990 in sporočilo štirim državam podpisnicam Dunajske državne pogodbe, da so členi 12 do 16 ter čl. 22, tč. 13 Dunajske državne pogodbe *zastareli*.

Sporočilo, na katero ni bilo ugovora (gl. *Ermacora*, Die Obsoleterklärung von Bestimmungen des Wiener Staatsvertrages, Juristische Ausbildung und Praxis 1990/91, 181 sl.), natisnjeno v Wiener Zeitung z dne 8. 11. 1990, 4, se glasi:

"1. Dunajska državna pogodba z dne 15. maja 1955 je velikega pomena za Avstrijo, je temelj za položaj Avstrije kot svobodne in neodvisne države in enakopravne članice mednarodne skupnosti. Državna pogodba je bila poleg tega mejnik na poti k vzpostavitvi nove evropske mirovne ureditve po koncu druge svetovne vojne, ki mu je 35 let pozneje sledil podpis 'Pogodbe o dokončni ureditvi glede Nemčije' dne 12. septembra 1990. Kot enakopraven partner evropske mirovne ureditve Avstrija pozdravlja sklenitev te pogodbe.

2. Državna pogodba z dne 15. maja 1955 v svojem II. delu 'Vojaške in letalske določbe' (členi 12 do 16) vsebuje določila, ki so posneta po mirovnih pogodbah iz leta 1947 z Italijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko in Finsko. Takšna določila vse te države, in sicer povečini že dolgo, štejejo za zastarele.

3. Od sklenitve državne pogodbe je v Evropi prišlo do korenitih sprememb, ki se kažejo v praksi uporabe posameznih navedenimi določb, ter v spremenjenem pravnem prepričanju tudi držav podpisnic, ki prihaja do izraza v sklenitvi citirane pogodbe z dne 12. septembra 1990. Avstrija je zato prepričana, da so členi 12 do 16 državne pogodbe zastareli. To prav tako velja za določilo člena 22, tč. 13 te pogodbe, ki prav tako temelji na analognem cilju kot omenjene določbe. Vendar pa se Avstrija še vedno čuti mednarodnopravno zavezano, da ne sme proizvajati, posedovati ali poskušati uporabljati jedrskega, biološkega ali kemičnega orožja."

K temu sporočilu so dali zlasti naslednjo obrazložitev:

"Že v praksi uporabe zadnjih let v zvezi s posameznimi določbami členov 12 do 16 ter člena 22, tč. 13 Dunajske državne pogodbe z dne 15. maja 1955 je prišlo do izraza pravno mnenje pogodbenic, da le-te ne veljajo več. Ta praksa odraža temeljno spremembo okoliščin, ki se je med drugim pokazala s temelji za trajno evropsko mirovno ureditev, ustvarjenimi z načeli KVSE.

V členu 11 državne pogodbe se je Avstrija zavezala k priznavanju polne veljavnosti sporazumov ali določil, ki jih sprejmejo zaveznike in pridružene sile glede Nemčije za ponovno vzpostavitev miru. Sklenitev 'Pogodbe o dokončni ureditvi glede Nemčije' dne 12. septembra 1990, tako imenovane pogodbe 2 plus 4, s strani držav podpisnic državne pogodbe je potemtakem treba pojmovati kot odraz pravnega razumevanja tudi glede slednje, s čimer so obveznosti Avstrije zlasti v zvezi s 'preprečevanjem nemškega ponovnega oboroževanja' postale brezpredmetne. Iz tega sledi, da države podpisnice ne morejo več terjati izpolnjevanja obveznosti, naloženih Avstriji z imenovanimi določbami.

Ker to stališče ustreza tudi tozadevnemu avstrijskemu pojmovanju, gre za skladnost v pravnem prepričanju, ki ima za posledico, da navedene določbe državne pogodbe ne veljajo več, ker so zastarele. Prepovedi jedrskega, biološkega in kemičnega orožja, ki se mu je Avstrija odpovedala tudi v drugih mednarodnopravnih pogodbah, to pravno prepričanje ne zajema."

² V BGBl razglašeno besedilo državne pogodbe je razčlenjeno v preambulo, devet "delov", dva "aneksa" in "prilogo". V nadaljevanju so natisnjeni le preambula in za zvezno ustavo pomembna dela I. in III. državne pogodbe ter člen 38 o ratifikaciji pogodbe, ki se nahaja v delu IX.

Sledi dne 15. maja 1955 na Dunaju podpisana državna pogodba o obnovitvi neodvisne in demokratične Avstrije med Zvezo socialističnih sovjetskih republik, Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske, Združenimi državami Amerike in Francijo na eni strani in Avstrijo na drugi strani, ki se torej glasi:

Državna pogodba o obnovitvi neodvisne in demokratične Avstrije

Preambula

Zveza sovjetskih socialističnih republik, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske, Združene države Amerike in Francija, v nadaljevanju imenovane Zavezniške in Pridružene sile, na eni strani in Avstrija na drugi strani,

glede na to, da je Hitlerjeva Nemčija dne 13. marca 1938 nasilno anektirala Avstrijo in njeno ozemlje priključila nemškemu rajhu,¹

glede na to, da so v Moskovski izjavi, razglašeni dne 1. novembra 1943, vlade Zveze socialističnih sovjetskih republik, Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske in Združenih držav Amerike izjavile, da smatrajo aneksijo Avstrije s strani Nemčije 13. marca 1938 za nično, in so izrazile željo, da bi bila Avstrija obnovljena kot svobodna in neodvisna država, in da je Francoski komite nacionalne osvoboditve dne 16. novembra 1943 podal podobno izjavo,

glede na to, da je bila kot rezultat zavezniške zmage Avstrija osvobodjena tiranije Hitlerjeve Nemčije, glede na to, da imajo Zavezniške in Pridružene sile in Avstrija ob upoštevanju pomena naporov, ki jih je avstrijsko ljudstvo samo naredilo za obnovitev in demokratično obnovo svoje dežele in jih bo še naprej moralo izvajati, želijo skleniti pogodbo, ki Avstrijo obnavlja kot svobodno, neodvisno in demokratično državo, s čimer prispevajo k ponovnemu vzpostavljanju miru v Evropi,

glede na to, da želijo Zavezniške in Pridružene sile s pričujočo pogodbo v skladu z načeli pravičnosti urediti vsa vprašanja, ki so še odprta v zvezi z zgoraj omenjenimi dogodki, vključno z aneksijo Avstrije s strani Hitlerjeve Nemčije in njenim sodelovanjem v vojni kot integralnim delom Nemčije, in

glede na to, da želijo Zavezniške in Pridružene sile in Avstrija v ta namen skleniti pričujočo pogodbo, ki naj bo podlaga za prijateljske odnose med njimi in naj tako Zavezniškimi in Pridruženimi silam omogoči podporo kandidaturi Avstrije za sprejem v Organizacijo Združenih narodov, so zato imenovalle podpisane pooblaščenke, ki so se po predložitvi svojih polnomočij, za katere se je ugotovilo, da so v dobri in primerni obliki, sporazumeli o naslednjih določbah:

¹ Izraz "*nasilno anektirala*" jasno izraža prepričanje, da pri zasedbi Avstrije s strani nemškega rajha marca 1938 ne gre za *mednarodnopravno aneksijo*, temveč za *okupacijo*.

Del I

Politične in ozemeljske določbe

Člen 1

Obnovitev Avstrije kot svobodne in neodvisne države

Zavezniške in Pridružene sile priznavajo, da je Avstrija obnovljena kot suverena, neodvisna in demokratična država.

Člen 2

Ohranjanje neodvisnosti Avstrije

Zavezniške in Pridružene sile izjavljajo, da bodo spoštovale neodvisnost in ozemeljsko nedotakljivost Avstrije, kot sta določeni po pričujoči pogodbi.

Člen 3

Priznanje neodvisnosti Avstrije s strani Nemčije

Zavezniške in Pridružene sile bodo v nemško mirovno pogodbo vključile določbe, ki zagotavljajo priznanje suverenosti in neodvisnosti Avstrije s strani Nemčije in odpoved Nemčije vsem ozemeljskim in političnim zahtevam glede Avstrije in avstrijskega državnega ozemlja.

Člen 4

Prepoved priključitve

1. Zavezniške in Pridružene sile izjavljajo, da je politična ali gospodarska združitev med Avstrijo in Nemčijo prepovedana. Avstrija polno in v celoti priznava svoje odgovornosti na tem področju in ne bo sklenila politične ali gospodarske združitve z Nemčijo kakršnekoli vrste.

2. Da bi se preprečila taka združitev, Avstrija ne bo sklenila nikakršnega dogovora z Nemčijo, niti ne bo opravila kakršnegakoli dejanja ali sprejela kakršnihkoli ukrepov, ki bi lahko neposredno ali posredno podpirali politično ali gospodarsko združevanje z Nemčijo ali krnili njeno ozemeljsko nedotaknjenost ali politično ali gospodarsko neodvisnost. Avstrija se nadalje zavezuje, da bo znotraj svojega ozemlja preprečila vsako dejanje, ki bi lahko tako dejavnost neposredno ali posredno podpiralo, in preprečevala obstoj, oživljanje in dejavnost vsakršnih organizacij, ki imajo za cilj politično ali gospodarsko združitev z Nemčijo, ter velikonemško propagando v korist združitve z Nemčijo.

Člen 5

Meje Avstrije

Meje Avstrije so tiste, ki so obstajale 1. januarja 1938.

Člen 6¹

Človekove pravice

1. Avstrija bo sprejela vse potrebne ukrepe, da se vsem osebam, živečim pod avstrijsko državno oblastjo, ne glede na raso, spol, jezik ali vero zagotovi uživanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vključno s svobodo izražanja mnenja, tiska in objave, izpovedovanja vere, političnega mnenja in javnega združevanja.

2. Avstrija se nadalje obvezuje, da v Avstriji veljavni zakoni niti po svoji vsebini niti po svoji uporabi ne bodo diskriminirali med osebami z avstrijskim državljanstvom na podlagi njihove rase, njihovega spola, njihovega jezika ali njihove vere, najsibo v zvezi z njihovo osebo, z njihovimi premoženjskimi vrednostmi, njihovimi poslovnimi, poklicnimi ali finančnimi interesi, njihovim pravnim položajem, njihovimi političnimi ali državljanskimi pravicami ali na kateremkoli drugem področju, ali imeli za posledico diskriminacije.

1) Gl. op. k členu 7, odst. 1 B-VG.

Člen 7

Pravice slovenskih in hrvaških manjšin.¹

1. Avstrijski državljani slovenskih in hrvaških manjšin na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem uživajo iste pravice na podlagi enakih pogojev kot vsi drugi avstrijski državljani, vključno s pravico do lastnih organizacij, zborovanj in tiska v lastnem jeziku.
2. Imajo pravico do osnovnega pouka v slovenskem ali hrvaškem jeziku in do sorazmernega števila lastnih srednjih šol; v tej zvezi se preverjajo šolski učni načrti in za slovenske in hrvaške šole se bo ustanovil oddelek šolskega nadzornega organa.
3. V upravnih in sodnih okrajih Koroške, Gradiščanske in Štajerske s slovenskim, hrvaškim ali mešanim prebivalstvom se slovenski ali hrvaški jezik poleg nemščine dopusti kot uradni jezik. V takih okrajih se oznake in napisi topografske narave zapišejo tako v slovenskem ali hrvaškem jeziku kot v nemščini.
4. Avstrijski državljani slovenske in hrvaške manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem so udeleženi pri kulturnih, upravnih in sodnih institucijah na teh območjih na temelju enakih pogojev kot drugi avstrijski državljani.
5. Dejavnost organizacij, ki imajo za cilj, da se hrvaškemu ali slovenskemu prebivalstvu odvzame njihovo svojstvo ali njihove pravice kot manjšini, se prepove.

¹ Prim. zlasti zakon o manjšinskem šolstvu za Koroško BGBl 1959/ 101 v različici razgl. BGBl 1959/246, zveznega zakona BGBl 1988/326, razgl. BGBl 1990/35, zveznega zakona BGBl 1990/420 in I 1998/137, zakon o manjšinskem šolstvu za Gradiščansko BGBl 1994/641 v različici zveznega zakona BGBl I 1998/136, zakon o manjšinah BGBl 19 1976/396 v različici razgl. BGBl 1976/575, 1988/24, tč. 12, razgl. BGBl I 1999/194, ter okvirni sporazum za varstvo narodnih manjšin z izjavo BGBl III 1998/120.

Člen 8¹

Demokratske institucije

Avstrija bo imela demokratično, na tajnih volitvah temelječo vlado in vsem državljanom jamči svobodno, enako in splošno volilno pravico ter pravico, da so lahko ne glede na raso, spol, jezik, vero ali politično mnenje izvoljeni na javno funkcijo.

¹ Prim. člen 1, člen 23 a, člen 26, člen 95 in člen 117 B-VG, člen 3 1. dodatnega protokola h Konvenciji o človekovih pravicah (X B) ter člen 3 StGG (VII).

Člen 9

Razpustitev nacističnih organizacij

1. Avstrija bo končala že z izdajo ustreznih in od Zavezniške komisije za Avstrijo odobrenih zakonov začete ukrepe za razpustitev nacionalsocialistične stranke in njej pridruženih in od nje nadzorovanih organizacij, vključno s političnimi, vojaškimi in paravojaškimi na avstrijskem ozemlju. Avstrija bo tudi nadaljevala prizadevanja za odstranitev vseh sledi nacizma iz avstrijskega političnega, gospodarskega in kulturnega življenja, da se zagotovi, da zgoraj omenjenih organizacij ne bi v kakršnikoli obliki oživili, in da se prepreči vsa nacistična ali vojaška dejavnost in propaganda v Avstriji.

2. Avstrija se obvezuje, da bo razpustila vse organizacije fašističnega značaja, ki obstajajo na njenem ozemlju, in sicer tako politične, vojaške in paravojaške kot tudi vse druge organizacije, ki razvijajo kako dejavnost, ki je

sovražna kateremukoli od Združenih narodov ali ki imajo namen prebivalstvu odvzeti njegove demokratične pravice.

3. Avstrija se zavezuje, da bo z zagrojitvijo kazenskih sankcij, ki jih je treba nemudoma določiti v skladu z avstrijskimi pravnimi predpisi, prepovedala obstoj in dejavnost zgoraj omenjenih organizacij na avstrijskem ozemlju.

Člen 10

Posebne določbe o zakonodaji

1. Avstrija se zavezuje, da bo ohranjala načela, ki so vsebovana v zakonih in uredbah, sprejetih od 1. maja 1945 s strani avstrijske vlade in avstrijskega parlamenta in odobrenih s strani Zavezniške komisije za Avstrijo, ki imajo za cilj uničenje preostankov nacističnega režima in obnovitev demokratičnega sistema, in nadaljevala njihovo izvajanje, da bo dokončala od 1. maja 1945 naprej sprejete ali sprožene zakonodajne in administrativne ukrepe in kodificirala in uveljavila načela, določena v členih 6, 8 in 9 pričujoče pogodbe, in da bo, kolikor se to še ni zgodilo, odpravila ali spremenila vse zakonodajne in administrativne ukrepe, ki so bili sprejeti med 5. marcem 1933 in 30. aprilom 1945 in ki so v nasprotju z načeli, določenimi v členih 6, 8 in 9.

2. Avstrija se poleg tega zavezuje, da bo ohranila zakon z dne 3. aprila 1919 glede dinastije Habsburg-Lothringen.

Člen 11

Priznanje mirovnih pogodb.

Avstrija se zavezuje, da bo priznala polno veljavo mirovnih pogodb z Italijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko in Finsko in drugih sporazumov ali določil, ki so jih sprejele ali jih bodo v prihodnje sprejele Zavezniške in Pridružene sile glede Nemčije in Japonske za ponovno vzpostavitev miru.

Del II

Vojaške in letalske določbe¹

¹ Glede člena 12 do 16 – ki so zastareli – prim. op. 1 k naslovu Dunajske državne pogodbe.

Člen 12

Prepoved služenja v avstrijskih oboroženih silah za nekdanje člane nacističnih organizacij in določene druge kategorije oseb

Naslednjim osebam v nobenem primeru ni dovoljeno, da bi služile v avstrijskim oboroženih silah:

1. osebe, ki nimajo avstrijskega državljanstva;
2. avstrijski državljani, ki so bili kadarkoli pred 13. marcem 1938 nemški državljani;
3. avstrijski državljani, ki so v času med 13. marcem 1938 in 8. majem 1945 služili v nemških oboroženih silah v rangi polkovnika ali v višjem rangi;
4. avstrijski državljani, ki sodijo v eno od naslednjih kategorij, z izjemo tistih oseb, ki so bile s strani pristojnih organov rehabilitirane po avstrijskem pravu:
 - a) osebe, ki so kadarkoli pripadale Nacionalsocialistični nemški delavski stranki (NSDAP) ali organizacijam

SS, SA ali SD, Tajni državni policiji (Gestapo) ali Nationalsocialističnemu druženju vojakov (NS Soldatenring) ali Nationalsocialističnemu združenju oficirjev (NS Offiziersvereinigung);

b) častniki v Nationalsocialističnem letalskem zboru (NSFK) ali v Nationalsocialističnem zboru voznikov motornih vozil (NSKK) najmanj v rangu "Untersturmführerja" ali enakovrednem rangu;

c) funkcionarji katerekoli organizacije, ki je bila pod nadzorom NSDAP ali ji je bila pridružena, v rangu, ki ni nižji od ranga, ki ustreza "Ortsgruppenleiterju";

d) avtorji tiskanih del ali filmskih scenarijev, ki so jih pristojne komisije, imenovane s strani avstrijske vlade, zaradi njihovega nacističnega značaja uvrstile v kategorijo prepovedanih del;

e) vodje industrijskih, trgovskih in finančnih podjetij, za katere so pristojne komisije na podlagi uradnih in avtentičnih poročil obstoječih industrijskih, trgovskih in finančnih združenj, sindikatov in strankarskih organizacij ugotovile, da so aktivno sodelovali pri uresničevanju ciljev NSDAP ali kake njej pridružene organizacije, da so podpirali načela nacionalsocializma, financirali nacionalsocialistične organizacije ali njihovo dejavnost ali da so opravljali propagando zanje in so s tem škodovali interesom neodvisne in demokratične Avstrije.

Člen 13

Prepoved specialnega orožja

1. Avstrija ne bo niti posedovala, niti izdelovala, niti uporabljala za poskuse:

a) kakršnegakoli atomskega orožja,

b) kakršnegakoli drugega težjega orožja, ki ga je sedaj ali v prihodnosti mogoče prilagoditi kot sredstvo za masovno uničevanje in ga je kot takšno opredelil pristojni organ Združenih narodov,

c) kakršnekoli vrste raketnih ali vodenih izstrelkov, torpedov ter aparatov, ki služijo za njihovo izstrelitev ali vodenje,

d) morskih min,

e) torpedov, ki jih lahko upravlja posadka,

f) podmornic ali drugih podvodnih plovil,

g) motornih torpednih čolnov,

h) specializiranih tipov jurišnih plovil,

i) topov z dometom več kot 30 km,

j) dušečih, jedkih ali strupenih snovi ali bioloških surovin v večjih količinah kot tistih, ki so potrebne za dovoljene civilne namene, ali siceršnjih aparatov, primernih za proizvodnjo, izstrelitev ali razširjanje takih snovi ali substanc.

2. Zavezniške in Pridružene sile si pridržujejo pravico, da temu členu dodajo prepoved kateregakoli orožja, ki bi ga bilo mogoče razviti kot rezultat znanstvenega napredka.

Člen 14

Razpolaganje z vojnim materialom zavezniškega in nemškega izvora

1. Ves vojni material zavezniškega izvora v Avstriji se bo dal na razpolago zadevni Zavezniški ali Pridruženi sili v skladu z navodili, ki jih je dala ta sila. Avstrija se odpoveduje vsem pravicam do zgoraj omenjenega materiala.

2. V roku enega leta od začetka veljavnosti mora Avstrija onesposobiti za vojaške namene ali uničiti:

- ves presežni vojni material nemškega ali nezavezniškega izvora;
- kolikor se nanašajo na moderen vojaški material, vse nemške in japonske risbe, vključno z obstoječimi tovarniškimi risbami, prototipi in eksperimentalnimi modeli ter načrti;
- ves vojni material, ki je prepovedan s členom 13 pričujoče pogodbe;
- vse specializirane naprave in objekte, vključno z raziskovalno in proizvodno opremo, ki so prepovedani s členom 13 in jih ni mogoče predelati za dovoljeno raziskovanje, razvoj ali konstruiranje.

3. Avstrija bo v roku šestih mesecev po začetku veljavnosti pričujoče pogodbe posredovala vladam Sovjetske zveze, Združenega kraljestva, Združenih držav Amerike in Francije seznam vojnega materiala ter naprav in objektov, naštetih v paragrafu 2.

4. Avstrija ne sme proizvajati nobenega vojnega materiala po nemških načrtih.

Avstrija ne sme javno ali privatno ali s kakršnimikoli drugimi sredstvi pridobiti ali posedovati nobenega vojnega materiala nemške izdelave, nemškega izvora ali po nemških načrtih, s to izjemo, da lahko avstrijska vlada za vzpostavitev avstrijskih oboroženih sil uporabi omejene količine vojnega materiala nemške izdelave, nemškega izvora ali po nemških načrtih, ki je po drugi svetovni vojni ostal v Avstriji.

5. Določitev in seznam vojnega materiala za namene pričujoče pogodbe sta vsebovana v Aneksu I.

Člen 15

Preprečevanje ponovnega oboroževanja Nemčije

1. Avstrija v polni meri sodeluje z Zavezniškimi in Pridruženimi silami, da bi se zagotovilo, da Nemčija ne bo sposobna zunaj nemškega ozemlja sprejemati ukrepov za ponovno oboroževanje.

2. Avstrija v vojaškem ali civilnem letalstvu ali pri eksperimentih, izdelavi načrtov, pri proizvodnji ali vzdrževanju vojnega materiala ne sme niti uporabljati niti usposabljati:

- oseb, ki so nemški državljani ali so bile nemški državljani kadarkoli pred 13. marcem 1938;
- ali avstrijskih državljanov, ki so po členu 12 izključeni iz službe v oboroženih silah;
- ali oseb, ki niso avstrijski državljani.

Člen 16

Prepoved, ki zadeva civilna letala nemške in japonske konstrukcije

Avstrija ne bo niti kupovala niti proizvajala civilnih zračnih plovil nemške ali japonske konstrukcije ali zračnih plovil, ki vsebujejo večje število delov nemške ali japonske izdelave ali konstrukcije.

Člen 17

Trajanje omejitev.

Vsaka od vojaških in letalskih določb pričujoče pogodbe ostane v veljavi, dokler se v celoti ali delno ne spremeni s sporazumom med Zavezniškimi in Pridruženimi silami in Avstrijo ali, potem ko je Avstrija postala članica Združenih narodov, s sporazumom med Varnostnim svetom in Avstrijo.

Člen 18

Vojni ujetniki

1. Avstrijce, ki so trenutno vojni ujetniki, naj se karseda hitro prepelje domov v skladu z dogovori, ki se sklenejo med posameznimi silami, ki zadržujejo takšne ujetnike, in Avstrijo.
2. Vse stroške, vključno z vzdrževalnimi stroški, ki izhajajo iz transporta Avstrijcev, ki so trenutno vojni ujetniki, od zbirnih mest, ki pridejo v poštev in jih je izbrala vlada zadevne Zavezniške ali Pridružene sile, do točke njihovega vstopa na avstrijsko ozemlje nosi avstrijska vlada.

Člen 19

Vojni grobovi in spomeniki

1. Avstrija se zavezuje, da bo spoštovala, varovala in ohranjala na avstrijskem ozemlju nahajajoče se grobove vojakov, vojnih ujetnikov in prisilno v Avstrijo pripeljanih državljanov Zavezniških držav in tistih drugih Združenih narodov, ki so bili v vojnem stanju z Nemčijo; prav tako spominske kamne in embleme teh grobov ter spomenike, ki so posvečeni vojaški slavi armad, ki so se na avstrijskem državnem ozemlju bojevale proti Hitlerjevi Nemčiji.
2. Avstrijska vlada bo priznavala vsako komisijo, delegacijo ali drugo organizacijo, ki jo zadevna dežela pooblasti za identificiranje, registracijo, ohranjanje in urejanje v paragrafu 1 navedenih grobov in stavb; delo takšnih organizacij bo olajšala, glede zgoraj omenjenih grobov in stavb bo sklenila sporazume, za katere se bo ugotovilo, da so potrebni, z zadevno deželo ali z vsako od nje pooblaščen komisijo ali delegacijo ali s katerokoli drugo organizacijo. Prav tako izraža svoje soglasje, da se v skladu s primernimi sanitarnimi previdnostnimi ukrepi nudi vsaka olajšava za ekshumiranje in prepeljanje v omenjenih grobovih pokopanih posmrtnih ostankov v njihovo domovino, najsibo na prošnjo uradnih organizacij zadevne države ali na prošnjo svojcev pokopanih oseb.

Del III

Člen 20

Umik Zavezniških oboroženih sil

1. Dogovor o kontrolnem aparatu v Avstriji z dne 28. junija 1946 preneha veljati, ko začne veljati pričujoča pogodba.
2. Z začetkom veljavnosti pričujoče pogodbe medzavezniška komandantura, ustanovljena po paragrafu 4 sporazuma o okupacijskih conah v Avstriji in upravi mesta Dunaj z dne 9. julija 1945, preneha opravljati kakršnekoli funkcije glede uprave mesta Dunaj. Dogovor o okupacijskih conah v Avstriji preneha veljati s koncem umika oboroženih sil Zavezniških in Pridruženih sil iz Avstrije po paragrafu 3 tega člena.
3. Oborožene sile Zavezniških in Pridruženih sil in člani Zavezniške komisije za Avstrijo se bodo v roku devetdesetih dni, začeni z začetkom veljavnosti pričujoče pogodbe, kolikor je le mogoče, najpozneje do 31. decembra 1955, umaknili iz Avstrije.
4. Avstrijska vlada bo oboroženim silam Zavezniških in Pridruženih sil in članom Zavezniške komisije za

Avstrijo do njihovega umika iz Avstrije priznavala vse pravice, imunitete in ugodnosti, ki so jim pripadale neposredno pred začetkom veljavnosti te pogodbe.

5. Zavezniške in Pridružene sile se zavezujejo, da bodo avstrijski vladi po začetku veljavnosti te pogodbe in v roku, predvidenem v paragrafu 3 tega člena, vrnile:

- a) ves denar, ki je bil Zavezniškim in Pridruženim silam brezplačno dan na razpolago za namene okupacije in je v trenutku končanja umika zavezniških oboroženih sil ostal neporabljen;
- b) vse avstrijsko premoženje, ki so ga rekvirirale zavezniške oborožene sile ali Zavezniška komisija in se še nahaja v njihovi posesti. Obveznosti, ki izhajajo iz tega odstavka, je treba izpolniti s pridržkom določb člena 22 te pogodbe.

Del IV

Iz vojne izhajajoči zahtevki

Člen 21

Reparacije

Od Avstrije se ne zahtevajo nobene reparacije, ki izhajajo iz obstoja vojnega stanja v Evropi po 1. septembru 1939.

Člen 22

Nemške premoženjske vrednosti v Avstriji

Sovjetska zveza, Združeno kraljestvo, Združene države Amerike in Francija imajo pravico, da razpolagajo z vsemi premoženjskimi vrednostmi v Avstriji v skladu s protokolom Berlinske konference z dne 2. avgusta 1945.

1. Sovjetska zveza dobi za čas tridesetih let koncesije na naftnih poljih, ki ustrezajo 60 % črpanja nafte v Avstriji v letu 1947, ter lastninske pravice na vseh stavbah, konstrukcijah, opremi in drugih premoženjih, ki po listi št. 1 in karti št. 1, ki je priložena tej pogodbi, spadajo k tem naftnim poljem.

2. Sovjetska zveza dobi koncesijo za 60 % vseh v vzhodni Avstriji ležečih območij poskusnih vrtin, ki so nemško premoženje, do katerih ima Sovjetska zveza pravico po Potsdamskem sporazumu in ki so trenutno v njeni posesti, v skladu z listo št. 2 in karto št. 2, ki je priložena tej pogodbi.

Sovjetska zveza ima pravico, da na območjih poskusnih vrtin, omenjenih v tem paragrafu, osem let opravlja poskusna vrtanja in da zatem v obdobju 25 let črpa nafto, začeni s trenutkom, ko se nafta najde.

3. Sovjetska zveza dobi rafinerije nafte s skupno letno proizvodno zmogljivostjo 420.000 ton surove nafte po listi št. 3.

4. Sovjetska zveza dobi tista podjetja za razdeljevanje naftnih derivatov, ki jih ima na razpolago, po listi št. 4

5. Sovjetska zveza dobi premoženjske vrednosti DDSG, ki ležijo na Madžarskem, v Romuniji in v Bolgariji; prav tako v skladu z listo št. 5 100 % v vzhodni Avstriji ležečih premoženjskih vrednosti Družbe za plovbo po Donavi.

6. Sovjetska zveza prenese na Avstrijo premoženja, pravice in interese, ki jih ima ali zahteva kot nemške premoženjske vrednosti z obstoječo opremo, in prenese tudi podjetja vojne industrije skupaj z obstoječo opremo, hišami in podobnim nepremičnim premoženjem, vključno z zemljišči v Avstriji, ki jih ima ali zahteva kot vojni plen z izjemo premoženjskih vrednosti, omenjenih v paragrafih 1, 2, 3, 4 in 5 tega člena. Avstrija pa se obvezuje, da bo Sovjetski zvezi v obdobju šestih let plačala 150.000.000 ameriških dolarjev v prosto

konvertibilni valuti.

Navedeno vsoto bo Avstrija Sovjetski zvezi plačala v enakih trimesečnih obrokih po 6,250.000 dolarjev v prosto konvertibilni valuti. Prvo plačilo se bo opravilo na prvi dan drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem začne veljati ta pogodba. Naslednja trimesečna plačila se bodo opravila prvi dan ustreznega meseca. Zadnje trimesečno plačilo se opravi zadnji dan obdobja šestih let po začetku veljavnosti pogodbe.

Osnova za v tem členu predvidena plačila je ameriški dolar po svoji zlati pariteti na dan 1. septembra 1949, to je 35 dolarjev za unčo zlata.

Kot jamstvo za točno plačevanje zgoraj omenjenih vsot, ki pripadajo Sovjetski zvezi, bo Avstrijska narodna banka državni banki ZSSR v roku dveh tednov po začetku veljavnosti pričujoče pogodbe izstavila menice na skupno vsoto 150,000.000 ameriških dolarjev, ki naj zapadejo v plačilo na datume, navedene v pričujočem členu.

Menice, ki jih mora izstaviti Avstrija, so brezobrestne. Državna banka ZSSR teh menic ne namerava eskontirati, kolikor bosta avstrijska vlada in Avstrijska narodna banka svoje obveznosti izpolnjevali pravočasno in točno.

7. Pravne določbe, ki zadevajo premoženjske vrednosti:

a) Vse nekdanje nemške premoženjske vrednosti, ki so po paragrafu 1, 2, 3, 4 in 5 tega člena postale last Sovjetske zveze, načeloma ostajajo pod avstrijsko jurisdikcijo in v skladu s tem se zanje uporabljajo avstrijski zakoni.

b) Glede pristojbin in dajatev, predpisov za trgovino, obrt in industrijo ter pobiranja davkov te premoženjske vrednosti niso podvržene manj ugodnim določbam kot tistim, ki se uporabljajo ali se bodo uporabljale za podjetja, ki so v lasti Avstrije ali njenih državljanov in tudi drugih držav in oseb, ki se jim priznava najbolj ugodno obravnavanje.

c) Vse nekdanje nemške premoženjske vrednosti, ki so postale last Sovjetske zveze, se ne smejo razlastiti brez privoljenja Sovjetske zveze.

d) Avstrija ne bo povzročala nobenih težav glede izvoza dobičkov in drugih dohodkov (to so najemnine in zakupnine) v obliki proizvodov ali katerekoli prejete prosto konvertibilne valute.

e) Na Sovjetsko zvezo prenesene pravice, premoženja in interesi ter pravice, premoženja in interesi, ki jih Sovjetska zveza prenese na Avstrijo, se prenesejo brez bremen ali zahtevkov s strani Sovjetske zveze ali s strani Avstrije. Pod izrazoma "bremena in zahtevki" se ne razumejo samo zahtevki upnikov, ki izhajajo iz izvajanja zavezniške kontrole nad temi premoženji, pravicami in interesi po 8. maju 1945, temveč tudi vsi drugi zahtevki, vključno z zahtevki glede davkov. Vzajemna odpoved Sovjetske zveze in Avstrije bremenom in zahtevkom se nanaša na vsa bremena in zahtevke, ki obstajajo v trenutku, v katerem Avstrija formalno opravi vpis nanjo prenesenih nemških premoženjskih vrednosti, in ki obstajajo v trenutku dejanskega prenosa premoženjskih vrednosti, ki jih prepušča Sovjetska zveza, na Avstrijo.

8. Prenos vseh v paragrafu 6 pričujočega člena predvidenih premoženj, pravic in interesov na Avstrijo ter formalni vpis pravic Sovjetske zveze do nemških premoženjskih vrednosti, ki se prenesejo nanjo, se izvede v roku dveh mesecev od dne začetka veljavnosti te pogodbe.

9. Sovjetska zveza prav tako dobi lastnino na premoženjih, pravicah in interesih glede vseh premoženjskih vrednosti, ki so jih sovjetske organizacije od 8. maja 1945 ustvarile ali kupile za obratovanje premoženj, naštetih spodaj v listah 1, 2, 3, 4 in 5, kjerkoli se že nahajajo v vzhodni Avstriji.

V odstavkih a, b, c in d paragrafa 7 tega člena navedene določbe se ustrezno uporabljajo za te premoženjske vrednosti.

10. Nesoglasja, ki nastanejo glede uporabe določb pričujočega člena, se rešujejo po poti dvostranskih pogajanj med udeleženiima strankama.

V primeru, da po poti dvostranskih pogajanj v roku treh mesecev ne pride do soglasja med Sovjetsko zvezo in Avstrijo, se nesoglasja z namenom rešitve predajo arbitražni komisiji, sestavljeni iz enega predstavnika Sovjetske zveze, enega predstavnika Avstrije in še enega tretjega člana, ki je državlján tretje države in se izbere na podlagi soglasja med obema vladama.

11. Združeno kraljestvo, Združene države Amerike in Francija s tem prenašajo na Avstrijo vsa premoženja, pravice in interese, ki jih imajo ali zahtevajo ali jih kdo ima ali zahteva v njihovem imenu v Avstriji kot nemške premoženjske vrednosti ali vojni plen.

Premoženja, pravice in interesi, preneseni na Avstrijo po tem paragrafu, preidejo s strani Združenega kraljestva, Združenih držav Amerike ali Francije na Avstrijo prosti vseh bremen ali zahtevkov, ki izhajajo iz izvajanja njihovega nadzora teh premoženj, pravic ali interesov po 8. maju 1945.

12. Po izpolnitvi vseh obveznosti, ki so določene v določbah pričujočega člena ali ki izhajajo iz takih določb s strani Avstrije, se zahtevki Zavezniških in Pridruženih sil glede nekdanjih nemških premoženjskih vrednosti v Avstriji, ki temeljijo na sklepih Berlinske konference z dne 2. avgusta 1945, smatrajo kot v celoti zadovoljeni.

13. Avstrija se obvezuje, da z izjemo premoženj, ki služijo vzgojnim, kulturnim, karitativnim in verskim namenom, ne bo prenesla v last nemških pravnih oseb ali – kolikor vrednost premoženj, pravic ali interesov presega 260.000 šilingov – v last nemških fizičnih oseb nobenega od premoženj, prenesenih nanjo kot nekdanje nemške premoženjske vrednosti. Avstrija se nadalje obvezuje, da tistih pravic in premoženj, omenjenih v listah 1 in 2 tega člena, ki jih Sovjetska zveza prenese na Avstrijo po avstrijsko-sovjetskem memorandumu z dne 15. aprila 1955, ne bo prenesla v tujo last.

14. Predpisi tega člena so podvrženi določbam Aneksa II te pogodbe.

Lista št. 1

Naftna polja v vzhodni Avstriji, na katerih se Sovjetski zvezi dajejo koncesije

Tekoča št.	Ime naftnega polja	Ime družbe
1	Mühlberg	ITAG
2	St. Ulrich - D. E. A.	D. E. A.
3	St. Ulrich - Niederdonau	Niederdonau
4	Gösting - Kreutfeld - Pionier	E. P. G.

50 % proizvodnje

Opomba: A. Celotno premoženje zgoraj omenjenih naftnih polj se prenese na Sovjetsko zvezo, vključno z vsemi izdatnimi in neizdatnimi vrtnami z njihovo celotno nadzemsko in podzemsko opremo, sistemom za zbiranje nafte, napravami in opremo za vrtanje, kompresorskimi in črpalnimi postajami, mehničnimi delavnicami, bencinskimi instalacijami, parnimi kotlovnimi napravami, električnimi centralami in podpostajami s sistemom napeljav, naftovodi, napravami za preskrbo z vodo in glavnimi vodovodnimi cevmi, električnim omrežjem, cevmi za paro, glavnimi cevmi za plin, cestami na naftnih poljih, dovoznimi cestami, telefonskimi napeljavami, opremo za gašenje, motornimi vozili in traktorskimi parki, k naftnim poljem spadajočimi pisarniškimi in stanovanjskimi prostori in drugo premoženje, ki je povezano z zgoraj omenjenimi naftnimi polji.

B. Lastniška pravica in zakupne pravice na celotnem premoženju zgoraj omenjenih proizvodnih polj se na Sovjetsko zvezo prenesejo v tistem obsegu, v katerem jih je fizična ali pravna oseba, ki je bila lastnik teh polj, izkoriščala ali je pri njihovem izkoriščanju sodelovala, imela pravice, naslove ali interese.

V primerih, v katerih je bil kak del premoženja zakupljen, se v zakupnih pogodbah predvideno trajanje zakupa obračuna od trenutka, ko začne veljati pričujoča pogodba, in zakupne pogodbe se ne morejo prekiniti brez privoljenja Sovjetske zveze.

Seznam št. 2

Koncesije na naftnih poljih v vzhodni Avstriji, ki se prenesejo na Sovjetsko zvezo

Zap.št.	Naziv koncesije	Naziv družbe	Površina v hektarih, ki se odstopa SZ
1	Neusiedlersee	Elverat	122.480
2	Leithagebirge	Kohle Oel Union	52.700
3	Gross-Enzersdorf (vklj. s poljem Aderklaa)	Niederdonau	175.000
4	Hauskirchen (vklj. s poljem Altlichtenwarth)	ITAG	4.800
5	St. Ulrich	D.E.A.	740
6	Schrattenberg	Kohle Oel Union	3.940
7	Grosskrut	Wintershall	8.000
8	Mistelbach	Preussag	6.400
9	Paasdorf (50 % površine)	E.P.G.	3.650
10	Steinberg	Steinberg Naphta	100
11	Hausbrunn	D.E.A.	350
12	Drasenhofen /površina na avstrijskem državnem ozemlju/	Kohle Oel Union	8.060
13	Ameis	Preussag	7.080
14	Siebenhirten	Elverat	5.000
15	Leis	ITAG	14.800
16	Korneuburg	Ritz	30.000
17	Klosterneuburg (50 % površine)	E.P.G.	7.900
18	Oberlaa	Preussag	51.400
19	Enzersdorf	Deutag	25.800
20	Oedenburger Pforte	Kohle Oel Union	55.410
21	Tulln	Donau Oel	38.070
22	Kilb (50 % površine)	E.P.G.	18.220
23	Pullendorf	Kohle Oel Union	60.700
24	severna Štajerska (50 % površine v sovjetski coni)	E.P.G.	55.650
25	osrednja Štajerska (površina v sovjetski coni)	Wintershall	9.840
26	Goesting (50 % površine)	E.P.G.	250
	skupaj	26 koncesij	766.340

Opomba k seznamu št. 2

- A. Celotno premoženje zgoraj navedenih naftnih polj se prenese na Sovjetsko zvezo.
- B. Lastninska pravica in pravice zakupa na celotnem premoženju zgoraj navedenih naftnih polj se prenesejo na Sovjetsko zvezo v tistem obsegu, v katerem so imele fizične ali pravne osebe, ki so bile lastnice teh naftnih polj ali so jih izkoriščale ali so bile udeležene pri njihovem izkoriščanju pravice, pravno osnovo ali interese glede na omenjeno premoženje.

V primeru da je bil kateri koli del premoženja uporabljen na podlagi pravice zakupa, se roki zakupa, kot so

predvideni v zakupnih pogodbah, štejejo od datuma veljavnosti te pogodbe, zakupne pogodbe pa ne morejo prenehati brez soglasja Sovjetske zveze.

Seznam št. 3

Rafinerije nafte v vzhodni Avstriji, lastninske pravice katerih se prenesejo na Sovjetsko zvezo

Zap.št.	Naziv rafinerije	Letna kapaciteta proizvodnje v 1.000 tonah surove nafte leta 1947
1	Lobau	240.0
2	Nova	120.0
3	Korneuburg	60.0
4	Okeros (ponovno rafiniranje)	—
5	Rafinerija nafte Moosbierbaum razen opreme, ki pripada Franciji in ki jo je treba vrniti	—
	skupaj	420.0

Opomba k seznamu št. 3

Celotno premoženje rafinerij, vključno s tehnološkimi napravami, električnimi centralami, postroji parnih kotlov, mehničnimi delavnicami, opremo za pretakališča in skladišča nafte, nakladalnimi rampami in rečnimi pristanišči, cevovodi vključno s cevovodom Lobau-Zistersdorf, cestami, dovoznimi cestami, službenimi in stanovanjskimi prostori, protipožarno opremo itd.

Lastninska pravica in pravice zakupa na celotnem premoženju zgoraj navedenih naftnih polj se prenesejo na Sovjetsko zvezo v tistem obsegu, v katerem so imele fizične ali pravne osebe, ki so bile lastnice teh naftnih polj ali so jih izkoriščale ali so bile udeležene pri njihovem izkoriščanju pravice, pravno osnovo ali interese glede na omenjeno premoženje.

V primeru da je bil kateri koli del premoženja uporabljen na podlagi pravice zakupa, se roki zakupa, kot so predvideni v zakupnih pogodbah, štejejo od datuma veljavnosti te pogodbe, zakupne pogodbe pa ne morejo prenehati brez soglasja Sovjetske zveze.

Seznam št. 4

Podjetja v vzhodni Avstriji, ki se ukvarjajo z distribucijo naftnih proizvodov in ki se prenesejo na Sovjetsko zvezo

Zap. št.	Naziv podjetja
1	Deutsche Gasolin A.G., podružnica za distribucijo v Avstriji, d.o.o.
2	"A.G. der Kohlenwerkstoffverbaende Bochum; (Gruppe Benzin-Benzol-Verband - podružnica v Avstriji, vključno z njenim skladiščem nafte v Praterspitzu
3	Nova Mineral Oel Vertrieb Gesellschaft d.o.o.
4	Donau-Oel d.o.o
5	Nitag s skladiščem nafte v Praterspitzu

Zap.št.	Naziv podjetja
---------	----------------

6	Podjetja za distribucijo plina Erdgas d.o.o., Fern Gas A.G., Zaya Gas d.o.o., Reintal Gas d.o.o, in B.V. Methan d.o.o.
7	skladišče nafte Praterspitz Winter Hafen in Mauthausen
8	Wirtschaftliche Forschungsgesellschaft d.o.o. (W.I.F.O) skladišče nafte v Lobauu in zemljišča
9	ceвовod Lobau (Avstrija) –Raudnitz (Čehoslovaška) na odseku od Lobau-a do čehoslovaške meje

Opomba k seznamu št. 4

A. Podjetja se prenesejo na Sovjetsko zvezo v celoti z njihovim celotnim premoženjem, ki je v vzhodni Avstriji, vključno s skladišči nafte, cevovodi, razdelilnimi črpalkami, nakladalnimi in razkladalnimi rampami, rečnimi pristanišči, cestami, dovoznimi cestami itd.

Poleg tega se na Sovjetsko zvezo prenesejo lastninske pravice na celotnem parku železniških cistern, ki so zdaj v lasti sovjetskih organizacij.

B. Lastninska pravica in pravice zakupa na celotnem premoženju zgoraj navedenih naftnih polj se prenesejo na Sovjetsko zvezo v tistem obsegu, v katerem so imele fizične ali pravne osebe, ki so bile lastnice teh naftnih polj ali so jih izkoriščale ali so bile udeležene pri njihovem izkoriščanju pravice, pravno osnovo ali interese glede na omenjeno premoženje.

V primeru da je bil kateri koli del premoženja uporabljen na podlagi pravice zakupa, se roki zakupa, kot so predvideni v zakupnih pogodbah, štejejo od datuma veljavnosti te pogodbe, zakupne pogodbe pa ne morejo prenehati brez soglasja Sovjetske zveze.

Seznam št. 5

Premoženje D.D.S.G-a v vzhodni Avstriji, ki se prenese na Sovjetsko zvezo

I. Ladjedelnica v mestu Korneuburg

Lastninske pravice na ladjedelnici v mestu Korneuburg, ki leži na levem bregu reke Donave pri 1943. kilometru in na obeh straneh starega rečnega korita obsega zemljišča s skupno površino 220.770 m², se prenesejo na Sovjetsko zvezo. Površina nabrežja je 61.300 m² in dolžina sidriščnega postroja (za pristajanje) 177 metrov.

Nadalje se na Sovjetsko zvezo prenesejo pravice zakupa na območju ladjedelnice, ki meri 2946 m².

Na Sovjetsko zvezo se prenesejo lastninske pravice in druge pravice na celotnem premoženju ladjedelnice do tistega obsega, do katerega je imel DDSG pravice, pravne podlage ali interese, vključno z vsemi zemljišči, stavbami, doki in splaviščnimi in plavajočimi napravami, delavnicami, stavbami in prostori, električnimi centralami in transformatorskimi postajami, železniškimi stranskimi tiri, transportno opremo, tehnološko in pogonsko opremo, orodji in inventarjem, prometnimi postroji in vsemi napravami oz. inštalacijami za splošno korist, stanovanjskimi stavbami in barakami, ter z vso drugo lastnino, ki pripada ladjedelnici.

II. Območja pristanišča mesta Dunaj

a) Prvo območje (Nordbahnbruecke)

1. Pristaniško območje od kilometrske točke 1931, 347.35 vzdolž toka Donave do kilometrske točke 1931, 211.65, vključno z območjem Donausandwerkplatz, in od kilometrske točke 1931, 176.90 do kilometrske točke 1930, 439.35 vzdolž toka Donave, vključno z območji Nordbahnbruecke in Zwischenbruecke, ki se razprostirajo vzdolž nabrežij na skupni dolžini 873.2 metra in s povprečno širino približno 70 metrov.

b) Drugo območje (Nordbahnlaende)

2. Pristaniško območje od kilometrske točke 1929, 803.00 do kilometrske točke 1929, 618.00 vzdolž toka Donave, ki se razprostira vzdolž nabrežij na dolžini 185.00 metrov in s povprečno širino približno 15 metrov, z obema sosednjima železniškima progama in tudi s parcelo Kommunalbaeder.

c) Tretje območje (Praterkai)

Pristaniško območje od kilometrske točke 1928, 858.90 do kilometrske točke 1927, 695.30 vzdolž toka Donave na dolžini 1163.60 metra in povprečni širini približno 70 metrov.

d) Četrto območje

Pristaniško območje, ki pri kilometrski točki 1925, 664.7 na Donavi meji na pristaniško območje, ki ga uporablja madžarska družba za plovbo s parnikom po Donavi do kilometrske točke 1925, 529.30 na območju, ki ga zavzema železnica (Kaibahnhof), ki se razprostira vzdolž ene strani nabrežja na celotni dolžini 135.4 metra in povprečni širini približno 70 metrov.

Štiri naštetá območja z vsemi hidrotehničnimi gradnjami, skladišči, magacini, lopami, rečno postajo, tehnično službo in stanovanjskimi zgradbami, pomožnimi stavbami in pomožnimi postroji, mehanično nakladalno in razkladalno opremo in mehaničnimi napravami, delavnicami z opremo, transformatorskimi postajami in električno opremo, prometnimi napravami, splošno koristnimi napravami, celotnimi cestnimi in prevoznimi napravami in prav tako s celotnimi inštalacijami in celotnim inventarjem.

III. Premoženje in naprave agencij, rečnih postaj in skladišč

Zap. št.	Naziv
1	N i e d e r r a n n a Agencijska in skladiščna stavba
2	O b e r m u e h l Agencijska in skladiščna stavba
3	Zemljišče s površino 536 m ²
4	N e u h a u s Čakalnica
5	M a u t h a u s e n Agencijska stavba
6	W a l l s e e Agencijska stavba
7	Skladišče
8	G r e i n Agencijska in skladiščna stavba
9	S a r m i n g s t e i n Agencijska stavba
10	Y b b s Agencijska stavba
11	P o e c h l a r n Stanovanjski prostori
12	Agencijska stavba
13	Zemljišče v izmeri 1598 m ²
14	M e l k Skladišče (v mestu)

15	Čakalnica in pisarna
16	Skladišče S c h o e n b u e h l
17	Čakalnica A g g s b a c h D o r f
18	Agencijska stavba
19	Skladišče S p i t z
20	Agencijska stavba
21	Skladišče
22	Zemljišče v izmeri 1355 m ² W e i s s e n k i r c h e n
23	Pisarna in čakalnica
24	Skladišče
25	Zemljišče v izmeri 516 m ² D u e r n s t e i n
26	Agencijska stavba S t e i n
27	Stanovanjski prostori
28	Čakalnica in skladiščna stavba
29	Zemljišče vzdolž hiše K r e m s
30	Agencijska stavba H o l l e n b u r g
31	Čakalnica T u l l n
32	Agencijska stavba G r e i f e n s t e i n
33	Lopa

Zap.št.	
34	K o r n e u b u r g Stavba, v kateri so čakalnica in okenca za prodajo vozovnic
35	H a i n b u r g Čakalnice
36	Agencijska stavba
37	Skladišče
38	Zemljišče v izmeri 754 m ² A r n s d o r f
39	Agencijska stavba P r i s t a j a l i š č a
40	Melkstrom
41	Ipersdorf
42	Marbach
43	Weitenegg
44	Deutsch-Altenburg
45	Zwentendorf
46	Kritzendorf

Premoženje, naštetu v III. razdelku, se prenese s celotno opremo in celotnim inventarjem.

IV. Lastnina v mestu Dunaj

1. Stanovanjska hiša Erzherzog-Karl-Platz 11 (nekdanja hišna številka 6), 2. okraj, ki stoji na svojem lastnem zemljišču.

2. Lastnina na zemljišču in stavbi, Handelskai 204, 2. okraj.
3. Lastnina na gradbenih zemljiščih v Wehlistrasse, 2. okraj, katastrski register št. 1660, 1661, 1662.
4. Zakupljeno zemljišče na Handelskai št. 286, 2. okraj.

Premoženje, naštetu v IV. razdelku, se prenese s celotno opremo in celotnim inventarjem.

O p o m b a k r a z d e l k o m II., III., IV

Zemljišče, ki zavzema območje pristanišča, navedeno v II. razdelku tega seznama, kot tudi agencijske stavbe, rečne postaje, skladišča in druge stavbe, navedene v III. in IV. razdelku tega seznama ter vse premoženje, navedeno v II., III. in IV. razdelku, se prenesejo na Sovjetsko zvezo pod enakimi zakonskimi pogoji, pod katerimi je imel v DDSG v lasti to zemljišče in drugo premoženje s tem, da preide zemljišče, ki je bilo v lasti DDSG, 8. maja 1945 v last Sovjetske zveze.

V primerih, v katerih s sporazumi, ki so ustvarili zakonsko podlago za prenos zemljišč na DDSG, ni bil predviden prenos lastninskih pravic na DDSG, se avstrijska vlada zaveže, da prenos pravic, ki jih je DDSG pridobil s takšnimi sporazumi, knjiži v korist Sovjetske zveze in podaljša veljavnost teh sporazumov za nedoločen čas ob pogoju, da se v prihodnje veljavnost takšnih sporazumov ne prekliče brez soglasja vlade Sovjetske zveze.

Obseg obveznosti Sovjetske zveze glede teh sporazumov se določi s sporazumom med vlado Sovjetske zveze in avstrijsko vlado. Te obveznosti ne smejo biti večje od obveznosti, ki jih je prevzel DDSG na podlagi sporazumov, sklenjenih pred 8. majem 1945.

V. Ladje, ki so v vzhodni Avstriji in pripadajo DDSG in ki se prenesejo na Sovjetsko zvezo

Št.	Tip ladje	Zdajšnji naziv	Prejšnji naziv	moč v PS	Nosilnost	
1	vlačilec		Vladivostok	Persenbeug	1000	—
2	vlačilec		Cronstadt	Bremen	800	—
3	potniški parnik		Caucasus	Helios	1100	—
4	tanker		104	DDSG-09714	—	967
5	tanker		144	DDSG-09756	—	974
6	tanker		161	DDSG-05602	—	548
7	tanker		09765	DDSG-09765	—	952
8	tanker		29	DDSG-XXIX	—	1030
9	tovorni čoln		22	(bo prevzet, ko bo dokončan)	—	972
10	tovorni čoln		23	" "	—	972
11	tovorni čoln		EL-72	DDSG-EL-72	—	180
12	tovorni čoln		654	DDSG-67277	—	669
13	tovorni čoln		689	DDSG-6566	—	657
14	tovorni čoln		1058	DDSG-1058	—	950
15	tovorni čoln		5016	DDSG-5016	—	520
16	tovorni čoln		5713	DDSG-5713	—	576
17	tovorni čoln		5728	DDSG-5728	—	602
18	tovorni čoln		6746	DDSG-6746	—	670
19	tovorni čoln		65204	DDSG-65204	—	650
20	tovorni čoln		67173	DDSG-67173	—	670
21	tovorni čoln		10031	DDSG-10031	—	942
22	tovorni čoln		5015	DDSG-5015	—	511

23	tovorni čoln	6525	DDSG-6525	–	682
24	tovorni čoln	67266	DDSG-67266	–	680
25	vrcevalec	304	Johanna	–	30
26	vrcevalec	411	V-238	–	40
27	cevni ponton	RP-IV	RP-IV	–	–
28	cevni ponton	RP-IV	DDSG-RP-VI	–	–
29	cevni ponton	RP-XX	DDSG-RP-XX	–	–
30	izkrcevalni most	EP-97	DDSG-EP-9721	–	–
31	ponton	EP-120	DDSG-EP-120	–	–
32	vrcevalec brez krova	Trauner	Trauner	–	–
33	plavajoči žerjav	P-1	(brez imena)	–	–
34	plavajoči žerjav	P-2	DDSG-21	–	–
35	ponton	Pt-7	–	–	–
36	ponton	Pt-8	–	–	–

Člen 23

Avstrijsko premoženje v Nemčiji in odpoved Avstrije zahtevam do Nemčije

1. Od trenutka, ko začne veljati pričujoča pogodba, je treba premoženje avstrijske vlade ali avstrijskih državljanov, ki se nahaja v Nemčiji, vključno s premoženjem, ki je bilo po 12. marcu 1938 nasilno preneseno z avstrijskega ozemlja v Nemčijo, vrniti njegovim lastnikom. Ta določba se ne nanaša na lastnino vojnih zločincev ali oseb, ki so podvržene kazenskim določbam ukrepov denacifikacije; takšno premoženje se da na razpolago avstrijski vladi, kolikor ni bilo blokirano ali konfiscirano v skladu z zakoni in uredbami, veljavnimi v Nemčiji po 8. maju 1945.
2. Ponovna vzpostavitev avstrijskih premoženjskih pravic v Nemčiji se izvede v skladu z ukrepi, ki jih določijo okupacijske sile v Nemčiji v svojih okupacijskih conah.
3. Ne posegajoč v te ali druge v korist Avstrije in avstrijskih državljanov sprejete odredbe okupacijskih sil v Nemčiji, se Avstrija, ne posegajoč v veljavnost že sprejetih določil, v lastnem imenu in v imenu avstrijskih državljanov odpoveduje vsem na dan 8. maja 1945 še odprtim terjatvam do Nemčije in nemških državljanov z izjemo tistih, ki izvirajo iz pogodb in drugih obveznosti, sklenjenih pred 13. marcem 1938, ter pravic, pridobljenih pred 13. marcem 1938. Ta odpoved obsega vse terjatve glede transakcij, izvedenih v času aneksije Avstrije s strani Nemčije, in vse terjatve glede izgub in škod, ki so jih utrpeli v tem obdobju, zlasti glede nemških javnih dolgov, ki so v posesti avstrijske vlade ali avstrijskih državljanov, in plačilnih sredstev, ki so bila umaknjena iz obtoka v času konvertiranja denarja. Takšna plačilna sredstva je treba ob začetku veljavnosti pričujoče pogodbe uničiti.

Člen 24

Odpoved Avstrije zahtevkom do Zaveznikov

1. Avstrija se v imenu avstrijske vlade ali avstrijskih državljanov odpoveduje vsem zahtevkom kakršnekoli vrste nasproti Zavezniškim in Pridruženim silam, kolikor ti zahtevki izhajajo neposredno iz vojne v Evropi po 1. septembru 1939 ali iz ukrepov, ki so bili sprejeti zaradi vojnega stanja v Evropi po tem datumu, ne glede na to, ali je bila Zavezniška ali Pridružena sila v tistem trenutku v vojni z Nemčijo ali ne. Ta odpoved obsega naslednje zahtevke:
 - a) zahtevki za izgube ali škode, ki so jih utrpeli zaradi dejanj oboroženih sil ali oblastnih organov Zavezniških

ali Pridruženih sil;

b) zahtevki, ki izhajajo iz navzočnosti, iz operacij ali dejanj oboroženih sil ali oblastnih organov Zavezniških ali Pridruženih sil na avstrijskem ozemlju;

c) zahtevki glede odločitev ali ukazov sodišč za vojni plen Zavezniških ali Pridruženih sil, pri čemer Avstrija soglaša s tem, da kot veljavne in zavezujoče prizna vse odločitve in ukaze takšnih sodišč za vojni plen, izdanih od 1. septembra 1939 naprej, ki se nanašajo na ladje ali blago avstrijskih državljanov ali na plačilo stroškov;

d) zahtevki, ki izhajajo iz uresničevanja ali domnevnega uresničevanja pravic vojskujočih se strani.

2. Določbe tega člena v celoti in dokončno izključujejo vse zahtevke tu navedene narave, ki naj bodo od zdaj naprej ugasli ne glede na to, kateri pogodbeniki bi imeli interes do njih. Avstrijska vlada soglaša, da bo plačala primerno odškodnino v šilingih osebam, ki so oboroženim silam Zavezniških ali Pridruženih sil na avstrijskem ozemlju na podlagi rekvizicije dobavili blago ali opravili storitve, in prav tako odškodnino za zadovoljitev zahtevkov do oboroženih sil Zavezniških ali Pridruženih sil za škode, ki so nastale na avstrijskem ozemlju in ne izhajajo iz bojev.

3. Prav tako se Avstrija v imenu avstrijske vlade ali avstrijskih državljanov odpoveduje vsem zahtevkom v paragrafu 1 tega člena opisane vrste do vsakega od Združenih narodov, katerega diplomatski odnosi z Nemčijo so bili prekinjeni med 1. septembrom in 1. januarjem 1945 in ki je aktivno sodeloval z Zavezniškimi ali Pridruženimi silami.

4. Avstrijska vlada bo prevzela polno odgovornost za zavezniški vojaški denar v nominalni vrednosti po pet šilingov in manj, ki so ga v Avstriji izdale zavezniške vojaške oblasti, vključno s tistim denarjem, ki je ob začetku veljavnosti pričujoče pogodbe v obtoku. Bankovci v nominalni vrednosti več kot pet šilingov, ki so jih izdale zavezniške vojaške oblasti, se uničijo in v tej zvezi niso možni zahtevki nasproti nobeni od Zavezniških in Pridruženih sil.

5. Odpoved zahtevkom s strani Avstrije po paragrafu 1 tega člena obsega vse zahtevke, ki izhajajo iz ukrepov, ki jih je katerakoli Zavezniška ali Pridružena sila sprejela glede tistih ladij, ki so pripadale avstrijskim državljanom v obdobju med 1. septembrom 1939 in začetkom veljavnosti pričujoče pogodbe, in prav tako vse zahtevke in dolgove, ki izhajajo iz sporazumov o vojnih ujetnikih, ki so sedaj v veljavi.

Del V

Lastnina, pravice in interesi

Člen 25

Premoženje Združenih narodov v Avstriji

1. Kolikor Avstrija tega že ni izvedla, bo ponovno vzpostavila vse zakonite pravice in interese v Avstriji, ki pripadajo Združenim narodom in njihovim državljanom, kot so obstajali na dan začetka sovražnosti med Nemčijo in zadevnim Združenim narodom, in bo vrnila vse premoženje Združenih narodov in njihovih državljanov v stanju, v kakršnem je sedaj.

2. Avstrijska vlada se obvezuje, da bo vse premoženje, pravice in interese, za katere velja ta člen, ponovno vzpostavila proste vseh bremen in stroškov kakršnekoli vrste, ki bi jim bili podvrženi kot posledica vojne z Nemčijo, in brez nalaganja kakršnihkoli stroškov s strani avstrijske vlade zaradi njihovega vračila. Avstrijska vlada bo razglasila za nične vse ukrepe zaplembe, sekvestracije ali kontrole, ki so bili sprejeti proti premoženju Združenih narodov v Avstriji med dnem začetka sovražnosti med Nemčijo in zadevnim Združenim narodom in začetkom veljavnosti pričujoče pogodbe. V primerih, v katerih premoženje ni bilo vrnjeno v roku šestih mesecev po začetku veljavnosti te pogodbe, je treba vložiti zahtevo za vračilo pri avstrijskih oblasteh najpozneje v roku dvanajstih mesecev po začetku veljavnosti pogodbe, z izjemo v primerih, ko lahko prosilec

dokaže, da zahteve ni mogel vložiti v tem roku.

3. Avstrijska vlada bo razveljavila prenose v zvezi s premoženji, pravicami in interesi vseh vrst, ki pripadajo državljanom Združenih narodov, kolikor je do takšnih prenosov prišlo zaradi prisilnih ukrepov, ki so jih sprejele vlade sil Osi ali njihove službe v času med začetkom sovražnosti med Nemčijo in zadevnim Združenim narodom in 8. majem 1945.

4. a) V primerih, v katerih avstrijska vlada plača odškodnino za izgube, ki so nastale zaradi poškodb ali oškodovanj premoženja v Avstriji med nemško okupacijo Avstrije ali med vojno, državljani Združenih narodov ne smejo biti deležni manj ugodnega obravnavanja kot avstrijski državljani; in v takih primerih prejmejo državljani Združenih narodov, ki imajo neposredne ali posredne lastninske interese na družbah ali združenjih, ki niso državljani Združenih narodov v smislu paragrafa 8 a tega člena, odškodnino, ki se izračuna na temelju celotne izgube ali škode, ki so jo utrpeli te družbe ali združenja, in je v takem razmerju do te izgube ali škode, ki ustreza kapitalski udeležbi takšnega državljana v družbi ali združenju.

b) Avstrijska Vlada bo Združene narode in njihove državljane pri dodeljevanju materiala za popravilo ali obnovo njihovega premoženja v Avstriji in pri dodeljevanju deviz za uvoz takšnega materiala obravnavala enako kot avstrijske državljane.

5. Vse primerne izdatke, ki nastanejo v Avstriji v zvezi z uveljavljanjem zahtevkov, vključno s stroški za ugotavljanje izgube ali škode, krije avstrijska vlada.

6. Državljan Združenih narodov in njihovo premoženje so oproščeni vseh izrednih davkov, dajatev in taks, s katerimi je njihove kapitalske vrednosti v Avstriji obremenila avstrijska vlada ali katerikoli avstrijski oblastni organ med trenutkom predaje nemških oboroženih sil in začetkom veljavnosti te pogodbe za posebni namen pokrivanja izdatkov, ki izhajajo iz vojne ali stroškov okupacijskih sil. Zneski, ki so bili plačani iz tega naslova, se povrnejo.

7. Lastnik zadevnega premoženja in avstrijska vlada lahko skleneta dogovor, ki nadomesti določbe tega člena.

8. V tem členu:

a) Izraz "državljan Združenih narodov" pomeni fizične osebe, ki so v trenutku začetka veljavnosti te pogodbe državljani kateregakoli od Združenih narodov, ali družbe ali združenja, ki so v trenutku začetka veljavnosti te pogodbe ustanovljene v skladu s predpisi kateregakoli od Združenih narodov, pod pogojem, da so imele te fizične osebe, družbe in združenja ta status tudi že 8. maja 1945.

Izraz "državljan Združenih narodov" zajema tudi vse fizične osebe, družbe ali združenja, ki se jih je po zakonih, ki so med vojno veljali v Avstriji, obravnavalo kot sovražnike.

b) Izraz "lastnik" pomeni enega od Združenih narodov ali državljana kakega od Združenih narodov v smislu definicije zgornjega odstavka a), ki ima pravno pravico do premoženja, za katero gre, in zajema tudi pravnega naslednika lastnika, pod pogojem, da je pravni naslednik prav tako eden od Združenih narodov ali državljan kakega od Združenih narodov v smislu definicije odstavka a). Če je pravni naslednik premoženje kupil v poškodovanem stanju, prejšnji lastnik obdrži svoje pravice do odškodnine po tem členu; to ne posega v obveznosti med prodajalcem in kupcem po notranjem pravu.

c) Izraz "premoženje" pomeni vse premično ali nepremično, materialno ali nematerialno premoženje, vključno z industrijsko, literarno in umetniško lastnino ter vse lastninske pravice in interese vseh vrst.

9. Določbe tega člena se ne uporabljajo za prenos premoženja, pravic in interesov Združenih narodov ali državljanov Združenih narodov v Avstriji, ki je bil opravljen v skladu z zakoni in uredbami, ki so bili v veljavi 28. junija 1946 kot avstrijski predpisi.

10. Avstrijska vlada priznava, da je Brionski sporazum z dne 10. avgusta 1942 ničen. Obvezuje se, da se bo z

drugimi podpisnicami Rimskega sporazuma z dne 21. marca 1923 udeležila pogajanj, katerih namen je, da se v določbe sporazuma dodajo potrebne modifikacije za zagotovitev primerne ureditve v njem predvidenih anuitet.

DEL V

Člen 26

LASTNINA, PRAVICE IN INTERESI

Lastnina, pravice in interesi manjšinskih skupin v Avstriji.

1. Avstrija se obvezuje, da bo, kolikor tega še niso ukrenili, v vseh primerih, v katerih so za lastnino, zakonite pravice ali interese v Avstriji od 13. marca 1983 zaradi rasnega porekla ali vere lastnikov veljali prisilni prenosi ali sekvestracijski ukrepi, konfiskacije ali kontrole, vso to lastnino vrnila in poskrbela za zakonite pravice ter interese in vse, kar k temu spada. V primerih, kjer vrnitev ali obnovitev ne pride v poštev, bodo za izgube, nastale zaradi takih ukrepov, zagotovili odškodnino v znesku, v kakršnem se zdaj izplačuje, oziroma kolikor bodo pozneje dajali avstrijskim državljanom za vojno škodo.
2. Avstrija je pristala, da bo vso lastnino, zakonite pravice in interese ljudi, organizacij in skupnosti v Avstriji, ki so bili, posamično ali kot člani skupin, žrtve rasističnih, religioznih ali drugih nacističnih načinov preganjanja, prevzela pod svoje nadzorstvo, če bodo ta lastnina, pravice in interesi – kolikor gre za osebe – ostali brez dediča oziroma jih ne bodo terjali oziroma jih ne bodo terjali v šestih mesecih po tem, ko bo začela veljati ta pogodba ali – če gre za organizacije in skupnosti – če so organizacije in skupnosti prenehale obstajati. Avstrija bo to lastnino, pravice in interese prenesla na ustrezne uradne organe ali organizacije, ki jih bodo določili štirje vodje predstavništev na Dunaju po pogodbi z avstrijsko vlado; to lastnino naj bi uporabili za pomoč in podporo žrtvam preganjanja in za odškodnino; ta določila je treba razumeti tako, da Avstriji ne bo treba plačevati v tuji valuti in nakazovati drugim državam zneskov, ki bi obremenjevali avstrijsko gospodarstvo. Ta prenos bodo opravili v 18 mesecih od datuma, ko bo začela veljati ta pogodba, in bo zajel lastnino, pravice in interese, navedene v prvem odstavku tega člena.

Člen 27

Avstrijsko premoženje na ozemlju Zavezniških in Pridruženih sil

1. Zavezniške in Pridružene sile izjavljajo, da nameravajo vrniti avstrijsko premoženje, pravice in interese, kot se trenutno nahajajo na njihovih ozemljih, ali, kolikor je bil za tako premoženje, pravice in interese sprejet ukrep likvidacije, razpolaganja ali siceršnji ukrep vnovčenja, izročiti izkupiček, dosežen z likvidacijo, razpolaganjem ali vnovčenjem takšnih premoženj, pravic in interesov, odštevši plačane pristojbine, upravne dajatve, terjatve upnikov in druga podobna bremena. Zavezniške in Pridružene sile so v ta namen pripravljene skleniti dogovore z avstrijsko vlado.
2. Ne glede na zgornje določbe se Federativni ljudski republiki Jugoslaviji priznava pravica, da zapleni, obdrži ali likvidira avstrijsko premoženje, pravice in interese, ki se v trenutku začetka veljavnosti pričujoče pogodbe nahajajo na jugoslovanskem ozemlju. Avstrijska vlada se obvezuje, da bo odškodovala avstrijske državljane, katerih premoženje se odvzame po tem paragrafu.

Člen 28

Dolgovi

1. Zavezniške in Pridružene sile priznavajo, da predstavljajo plačila obresti in podobne zahteve, ki bremenijo avstrijske vrednostne papirje in zapadejo po 13. marcu 1938 in pred 8. majem 1945, zahtevke do Nemčije in ne do Avstrije.
2. Zavezniške in Pridružene sile izjavljajo, da ne bodo uveljavljale določb sporazumov o posojilih, ki jih je avstrijska vlada sklenila pred 13. marcem 1938, kolikor te določbe upnikom dajejo nadzorno pravico nad avstrijskimi državnimi financami.
3. Obstoj vojnega stanja med Zavezniškimi in Pridruženimi silami in Nemčijo sam po sebi ne vpliva na obveznost odplačila denarnih dolgov, ki bodisi izvirajo iz obveznosti in pogodb iz časa pred vojnim stanjem ali izhajajo iz pravic, pridobljenih pred začetkom vojnega stanja, kolikor so ti dolgovi zapadli pred začetkom veljavnosti pričujoče pogodbe, in ki pripadajo vladi ali državljanom kake od Zavezniških ali Pridruženih sil nasproti vladi ali državljanom Avstrije, ali ki pripadajo vladi ali državljanom Avstrije nasproti vladi ali državljanom kake od Zavezniških ali Pridruženih sil.
4. Kolikor v pričujoči pogodbi ni izrecno določeno drugače, se nobeno njeno določilo ne tolmači tako, da bi se s tem posegalo v dolžniško-upniško razmerje, ki izhaja iz pogodb, ki so jih kadarkoli pred 1. septembrom 1939 sklenili bodisi Avstrijska vlada ali osebe, ki so bile 12. marca 1938 avstrijski državljani.

Del VI

Splošni gospodarski odnosi

Člen 29

1. Do sklenitve trgovinskih pogodb ali sporazumov med posameznimi člani Združenih narodov in Avstrijo bo avstrijska vlada v obdobju osemnajstih mesecev od začetka veljavnosti pričujoče pogodbe vsakega od Združenih narodov, ki Avstriji dejansko na recipročen priznava enako obravnavanje v analognih zadevah, obravnavala na sledeči način:
 - a) V vsem, kar zadeva dajatve in bremena za uvoz in izvoz, notranjo obdavčitev uvoženega blaga in vse zadevne predpise, se Združenim narodom priznava brezpogojno najugodnejše obravnavanje.
 - b) V nobenem drugem pogledu Avstrija ne bo samovoljno diskriminiratorno obravnavala blaga, ki izvira z ozemlja kakega od Združenih narodov ali je namenjeno na njegovo ozemlje, v razmerju do enakega blaga, ki izvira z ozemlja kakega drugega od Združenih narodov ali iz katerekoli druge tuje države ali je namenjeno tja.
 - c) Državljanom Združenih narodov, vključno s pravnimi osebami, se v vseh zadevah, ki se nanašajo na trgovino, industrijo, plovbo in druge oblike poslovne dejavnosti znotraj Avstrije priznava enako obravnavanje kot domačinom in državi z največjimi ugodnostmi. Te določbe se ne uporabljajo za komercialno zračno plovbo.
 - d) Avstrija ne bo dala nobeni državi izključnih ali preferenčnih pravic za uporabo komercialnih letal v mednarodnem prometu, vsem Združenim narodom bo nudila enake možnosti za pridobitev mednarodnih komercialnih letalskih pravic na avstrijskem ozemlju, vključno s pravico pristanka za oskrbo z gorivom in popravilo, in priznava glede uporabe komercialnih letal v mednarodnem prometu vsem Združenim narodom na podlagi vzajemnosti in nediskriminatornega obravnavanja pravico letenja prek avstrijskega ozemlja brez pristanka. Te določbe ne smejo posegati v interese avstrijske obrambe države.
2. Obstaja soglasje o tem, da so zgornje obveznosti Avstrije podvržene izjemam, ki so bile običajno vsebovane v trgovinskih pogodbah, ki jih je Avstrija sklenila pred 13. marcem 1938; določbe glede vzajemnosti, ki se priznava vsakemu od Združenih narodov, se prav tako razumejo s tistimi izjemami, ki so običajno vsebovane v trgovinskih pogodbah, ki jih je sklenila ta država.

DEL VII

Člen 30

REŠEVANJE SPOROV

1. Vse spore, do katerih bi morda prišlo pri uresničevanju členov te pogodbe, ki se nanašajo na lastnino Združenih narodov v Avstriji, bo obravnavala komisija za spore, ustanovljena na paritetnem temelju, v kateri bo en predstavnik vlade Združenih narodov in en predstavnik avstrijske vlade. Če se v treh mesecih odtlej, ko bo spor prevzela komisija za spore, ne bodo sporazumeli, bo lahko vsaka vlada zahtevala, da v komisijo kooptirajo tretjega člana, ki ga bosta volili obe vladi sporazumno izmed pripadnikov tretje države. Če se vladi v dveh mesecih ne bosta sporazumeli o izvolitvi tretjega člana komisije, lahko vsaka vlada zaprosi vodje diplomatskih predstavništev Sovjetske zveze, Združenega kraljestva, Združenih držav Amerike in Francije na Dunaju, naj ga določijo oni. Če se šefi teh misij v enem mesecu ne bodo mogli sporazumeti o tretjem članu, lahko vsaka stran zaprosi generalnega sekretarja Združenih narodov, da ga on določi.
2. Ko komisija za spore po prvem odstavku tega člena določena, prvem odstavku tega člena določena, ima jurisdikcijo v vseh sporih, ki bi lahko v prihodnje nastali med Združenimi narodi in Avstrijo glede izvajanja ali tolmačenja člena, ki ga omenja prvi odstavek tega člena, in vrsti funkcije, določene s temi določbami.
3. Vsaka komisija za spore sama določa svoj postopek, pri čemer je treba sprejeti poslovnik, ki je v skladu s pravičnostjo in poštenjem.
4. Vsaka vlada plača honorar članu komisije za spore, ki ga ta določa, ter pooblaščenca, ki ga določi, da jo zastopa pred komisijo. Honorar tretjega člana določijo s posebnim sporazumom med vladama, plačata ga vsaka polovico, ne vštévši skupne stroške vsake komisije.
5. Stranki se obvezujeta, da bodo njuni organi omogočili komisiji za spore vso možno pomoč.
6. Odločitev večine članov komisije je odločitev komisije, stranki pa jo sprejemata kot dokončno in obvezno.

Del VIII

Različne gospodarske določbe

Člen 31

Določbe glede Donave

Plovba na Donavi je prosta in odprta za državljane, trgovske ladje in blago vseh držav na podlagi izenačenosti glede pristaniških in plovbenih pristojbin in pogojev za trgovsko plovbo. Zgornji stavek se ne uporablja za promet med pristanišči iste države.

Člen 32

Tranzitne olajšave

1. Avstrija bo kolikor mogoče olajšala železniški tranzitni promet skozi svoje državno ozemlje po primernih tarifah in je pripravljena v ta namen s sosednjimi državami skleniti potrebne sporazume o vzajemnosti.

2. Zavezniške in Pridružene sile se obvezujejo, da bodo podprle vključitev določb z namenom olajšanja tranzita in povezave brez carin in drugih bremen med Salzburgom in Loferjem (na Salzburškem) čez prelaz Reichenhall-Steinpass in med Scharnitzem (Tirolska) in Ehrwaldom (Tirolska) čez Garmisch-Partenkirchen v rešitev glede Nemčije.

Člen 33

Področje uporabe

Člena te pogodbe pod naslovom "Premoženje Združenih narodov v Avstriji" in "Splošni gospodarski odnosi" se uporabljata za Združene in Pridružene sile in tiste od Združenih narodov, ki so imeli ta status 8. maja 1945 in katerih diplomatski odnosi z Nemčijo so bili prekinjeni med 1. septembrom 1939 in 1. januarjem 1945.

Del IX

Končne določbe

Člen 34

Vodje misij

1. Za obdobje, ki ne sme presegati osemnajst mesecev, računano od začetka veljavnosti te pogodbe, bodo šefi diplomatskih misij Sovjetske zveze, Združenega kraljestva, Združenih držav Amerike in Francije na Dunaju ob soglasnem postopanju nasproti avstrijski vladi predstavljali Zavezniške in Pridružene sile v vseh vprašanjih, ki zadevajo izvajanje in tolmačenje pričujoče pogodbe.
2. Štirje šefi misij bodo avstrijski vladi dajali podporo, tehnične nasvete in pojasnila, ki bodo potrebni za zagotovitev hitre in učinkovite izvedbe pričujoče pogodbe tako po črki kot tudi po smislu.
3. Avstrijska vlada bo omenjenim štirim šefom misij dala vsako potrebno informacijo in nudila vsako pomoč, ki jo bodo potrebovali za izpolnjevanje svojih nalog, ki izhajajo iz te pogodbe.

35. člen

Interpretacija pogodbe

1. Če v katerem od členov te pogodbe ni posebej predviden kak drug postopek, prevzamejo vse nesporazume pri tolmačenju in izvajanju pogodbe, ki jih ne morejo opraviti z neposrednimi diplomatskimi pogajanjmi, štirje šefi predstavništev, ki ravnajo v skladu s 34. členom, upoštevaje, da teh šefov misij ne omejuje rok (18 mesecev po podpisu, op. ur.), predviden v tem členu. Vse nesporazume ter vrste, ki jih ne rešijo v dveh mesecih, bo, če se stranki, zapleteni v spor, ne sporazumeta po drugačni poti, na zahtevo ene ali obeh strank prevzela komisija, v kateri je po en predstavnik vsake stranke in en tretji član – obe stranki ga sporazumno izbereta izmed pripadnikov tretje države. Če se stranki v mesecu dni ne moreta sporazumeti o imenovanju tretjega člana, lahko vsaka od strank zaprosi generalnega sekretarja ZN, da ga določi on.
2. Odločitev večine članov komisije pomeni odločitev komisije in stranki jo morata sprejeti kot dokončno in obvezno.

Člen 36

Veljavnost aneksov

Določbe aneksov veljajo in učinkujejo kot integralni sestavni deli te pogodbe.

Člen 37

PRIDRUŽITEV POGODBI

1. Vsak član Združenih narodov, ki je bil 8. maja 1945 v vojni z Nemčijo in je imel status člana Združenih narodov, a ni podpisnik te pogodbe, se lahko pogodbi pridruži in velja potlej za pridruženo silo.
2. Dokument o pridružitvi je treba deponirati pri vladi ZSSR in začne s tem veljati.

Člen 38

Ratifikacija pogodbe.

1. Pričujoča pogodba, katere rusko, angleško, francosko in nemško besedilo je avtentično, naj se ratificira. V veljavo stopi takoj po deponiranju ratifikacijske listine s strani Zveze socialističnih sovjetskih republik, s strani Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, s strani Združenih držav Amerike in s strani Francije na eni strani in s strani Avstrije na drugi strani. Ratifikacijske listine je treba v karseda kratkem času deponirati pri vladi Zveze socialističnih sovjetskih republik.
2. Pogodba naj glede vsake Zavezniške ali Pridružene sile, katere ratifikacijska listina se po tem določilo deponira, začne veljati z dnem deponiranja. Pričujoča pogodba naj se shrani v arhivih vlade Zveze socialističnih sovjetskih republik, ki bo vsaki od držav podpisnic ali pristopajočih držav posredovala overjene kopije.

Aneks I

Definicija in seznam vojnega materiala

Izraz "vojni material", kot se uporablja v pričujoči pogodbi, obsega vse orožje, strelivo in opremo, namenjeno ali prirejeno posebej za uporabo v vojni, kolikor je naštetu v nadaljevanju.

Zavezniške in Pridružene sile si pridržujejo pravico, da s spremembami in dodatki periodično dopolnjujejo seznam v skladu s prihodnjim znanstvenim razvojem.

Kategorija I

1. Vojaške puške, karabinke, revolverji in pištole; cevi za ta orožja in drugi rezervni deli, ki jih ni mogoče brez nadaljnjega predelati za civilno uporabo.
2. Mitraljezi, avtomatske in polavtomatske vojaške puške; cevi za ta orožja in drugi rezervni deli, ki jih ni mogoče brez nadaljnjega predelati za civilno uporabo; podstavki za mitraljeze.
3. Topovi, havbice, minometi, specialni topovi za letala, topovi brez zaklepa ali netrzajni topovi in plamenometi; cevi za ta orožja in drugi rezervni deli, ki jih ni mogoče brez nadaljnjega predelati za civilno uporabo; lafete in podstavki za prej omenjeno.
4. Priprave za izstreljevanje raket; izstreljevalni in kontrolni mehanizmi za izstrelke in projekte na lastni pogon in vodene izstrelke in projekte; podstavki zanje.

5. Izstrelki, projektili, rakete, bojno strelivo in kartoše na lastni pogon ali vodeni, najsi bodo polnjeni ali nepolnjeni, za orožja, naštetih v zgoraj navedenih točkah 1 do 4, in vžigalniki, detonatorji in priprave za njihovo detoniranje ali aktiviranje. To ne vključuje vžigalnikov za civilne namene.

6. Granate, bombe, torpedi, mine, vodne bombe in zažigalni material, s polnjenjem ali brez, vsa sredstva za njihovo detoniranje ali aktiviranje. To ne vključuje vžigalnikov za civilne namene.

7. Bajoneti.

Kategorija II

1. Oklepna bojna vozila; oklepni vlaki, ki jih tehnično ni mogoče predelati za civilno uporabo.

2. Mehanična ali samohodna vozila za vsa v kategoriji I navedena orožja; šasije in karoserije specialnega vojaškega tipa, razen tistih, navedenih v točki 1.

3. Oklepne plošče z debelino nad tri inče, ki se uporabljajo za zaščitne namene v vojni.

Kategorija III

1. Namerilne in računalne naprave za pripravo in upravljanje ognja vključno z napravami za merjenje lege cilja in napravami za merjenje površine za upravljanje ognja; naprave za usmerjanje ognja, namerilne naprave za topove in bombe, naprave za nastavitve vžigalnikov, oprema za kalibriranje topov in instrumenti za upravljanje ognja.

2. Jurišni mostovi, jurišni in bojni čolni.

3. Objekti za zavajanje na bojišču; priprave za zaslepljevanje in vabe.

4. Osebna vojna oprema specializiranega značaja, ki je ni mogoče brez nadaljnjega prilagoditi za civilno uporabo.

Kategorija IV

1. Vojne ladje vseh vrst, vključno s predelanimi ladjami in plovili, konstruiranimi in namenjenimi za njihovo podporo in oskrbo, ki jih tehnično ni mogoče spet preurediti za civilno uporabo, kot tudi orožje, oklep, strelivo, letala in vsa druga oprema, material, stroji in naprave, ki jih v miru ni mogoče uporabiti na drugih ladjah kot na vojnih ladjah.

2. Desantni čolni in amfibijska vozila ali oprema vseh vrst; jurišni čolni ali priprave vseh vrst ter katapultni ali drugi aparati za vzletanje ali izstreljevanje letal, raket, orožja s pogonom ali drugi izstrelki, instrumenti ali priprave, s posadko ali brez, vodeni ali nevodeni.

3. Potopljive ali polpotopljive ladje, vozila, orožja, priprave ali aparati vseh vrst, vključno s specialno konstruiranimi ovirami za obrambo pristanišč, z izjemo tistih, ki so potrebni za reševanje, dvigovanje ali druge civilne namene, nadalje vsa oprema, pribor, rezervni deli, pripomočki za poskuse in usposabljanje, instrumenti ali priprave, zasnovane posebej za njihovo konstruiranje, preizkušanje, vzdrževanje ali namestitvev.

Kategorija V

1. Sestavljena ali nesestavljena zračna plovila, težja ali lažja od zraka, zasnovana ali prirejena za zračni boj z uporabo mitraljezov, raktenih priprav ali topov ali za nošenje in odmetavanje bomb, nadalje tista, ki so prirejena za naprave v odstavku 2 navedene vrste ali so po svoji zasnovi ali konstrukciji namenjena zanje.

2. Podstavki in montiranja za topove v letalih, nosilci za bombe, nosilci za torpede in priprave za odpenjanje

bomb in torpedov, vrtljive in fiksne topovske kupole.

3. Posebej za zračne desantne enote namenjena oprema, ki jo uporabljajo samo take enote.

4. Katapultni in aparati za lansiranje letal z ladij, kopenskih letal in hidroplanov, aparati za izstreljevanje letečih izstrelkov.

5. Baražni baloni.

Kategorija VI

Dušeče, mehurje povzročajoče, smrtonosne, strupene ali hromilne snovi, ki so izdelane za vojne namene ali se proizvajajo v večjih količinah kot tistih, ki so potrebne za civilne potrebe.

Kategorija VII

Pogonske snovi, eksplozivne snovi, pirotehnične snovi ali utekočinjeni plini, ki so namenjeni za pogon, eksploziranje in polnjenje vojnega materiala ali za uporabo v zvezi z njim v smislu teh kategorij in niso uporabni za civilne namene ali se proizvajajo v večjih količinah kot tistih, ki so potrebne za civilne potrebe.

Kategorija VIII

Tovarniška oprema in orodja, ki so namenjena posebej za proizvodnjo in vzdrževanje zgoraj navedenega materiala in jih tehnično ni mogoče predelati za civilno uporabo.

Aneks II

Glede na dogovore, sklenjene med Sovjetsko zvezo in Avstrijo in zapisane v Memorandumu, podpisanem v Moskvi dne 15. aprila 1955, velja člen 22 v skladu z naslednjimi določbami:

1. Na podlagi ustreznih gospodarskih določb dogovorov med Sovjetsko zvezo in Avstrijo z dne 15. aprila 1955 prenese Sovjetska zveza na Avstrijo v roku dveh mesecev od dne, ko začne ta pogodba veljati, vse premoženjske vrednosti, pravice in interese, ki jih je obdržala ali prejela po členu 22, z izjemo premoženjskih vrednosti Družbe za plovbo po Donavi (DDSG) na Madžarskem, v Romuniji in v Bolgariji.

2. Soglašata se, da so pravice Avstrije glede vseh premoženj, pravic in interesov, ki se po tem aneksu prenesejo na Avstrijo, omejene samo na način, določen v paragrafu 13 člena 22.

Opomba:

V BGBl je bila pogodbi dodana še priloga, ki je vsebovala gospodarske določbe v Aneksu II citiranih dogovorov med Sovjetsko zvezo in Avstrijo z dne 15. aprila 1955:

- dobavi blaga Sovjetski zvezi za odkup vrednosti sovjetskih podjetij v Avstriji, predanih v skladu z avstrijsko državno pogodbo (člen 22)
- predaji naftnih podjetij, ki jih je v Avstriji imela Sovjetska zveza, Avstriji
- predaji v vzhodni Avstriji ležečih premoženjskih vrednosti Družbe za plovbo po Donavi (DDSG) Avstriji

Opomba:

Pričujoča državna pogodba je po deponiranju ratifikacijskih listin s strani vseh podpisnic začela veljati 27. julija 1955.